

15 augustus 2022: Maria Tenhemelopneming

Lc. 1, 39-56

Alle eeuwen door hebben mensen de neiging gehad van het leven van Maria iets bijzonders te maken, haar apart te zetten. Het feest van vandaag lijkt in die richting te gaan: ze is de enige heilige van wie we de ten hemelopneming vieren. Doorheen de eeuwen heeft de Kerk dat iedere keer gecorrigeerd. Op het Tweede Vaticaans Concilie is zeker aandacht besteed aan Maria, maar niet als een “geval apart”: ze wordt besproken in het document over de Kerk, over ons.

Hoe verhoudt zich dat nu: die bijzondere plaats die Maria (terecht) heeft, en tegelijk ook het feit dat ze maar “gewoon mens” was? Simpelweg wat we weten over haar leven bekijken kan dan al veel leren. Het begin van dat leven hoorden we juist: als ze bij Elisabeth op bezoek is horen we haar commentaar op wat er gebeurd is tijdens de boodschap van de engel.

Maar als ge dan verder leest, merkt ge al snel dat het Evangelie vrij karig is met mededelingen over het leven dat dan volgt. Al kunnen we er wel iets uit halen.

We lezen over de geboorte van haar Kind wat niet thuis kon plaatsvinden, over de vlucht naar een vreemd land om het te beschermen. Op hoeveel plaatsen in de wereld gebeurt dat nog steeds? Hoe hoeven maar rond te lopen in de stad en we komen ze tegen: de vluchtelingen, moeders met kinderen. Niets bijzonders, niets aparts.

We lezen over de eerste problemen met haar Zoon als Hij groter wordt en achterblijft in Jeruzalem, we horen over de botsingen met haar Zoon die groot geworden is en zijn eigen weg gaat. We lezen over een trotse moeder die op een bruiloft, als er problemen zijn, zegt: “Dat lost mijn Zoon wel op”, en dan van die Zoon te horen krijgt: “Vrouw, waar bemoeit gij u mee?” We lezen over een moeder die de verhalen hoort die over haar Kind de ronde doen, dat Hij zich met allerlei slag mensen afgeeft, dat Hij niet helemaal zichzelf is. Ze hoort dat de mensen uit het dorp zeggen: “Dat is toch de Zoon van Jozef, wat verbeeldt Hij zich wel?”

We lezen dan over een moeder die zich dat allemaal aantrekt, en dus de familie optrommelt om Hem thuis te krijgen: als Hij maar weer gewoon rustig thuis is, dan komt alles wel weer in orde, zal ze gedacht hebben. “Uw moeder en broeders zoeken U”, komen ze Jezus zeggen. Maar het haalt niets uit: “Mijn moeder en mijn familie zijn de mensen die het woord van God horen en er naar handelen”. Niets aparts of bijzonders, die conflicten, wel pijnlijk, maar hoeveel ouders maken dat niet mee?

We lezen over een moeder die tot het bittere eind blijft en haar Kind niet in de steek laat, zelfs niet als Hij veroordeeld is en op het kruis eindigt. Niets bijzonders en aparts: in het oog van de dood zijn meningsverschillen niet belangrijk, zijn praatjes in de buurt niet belangrijk, is het niet meer belangrijk wat ge verwacht hebt en wat volkomen anders gelopen is.

Van dat gewone leven hebben we vandaag het begin gehoord in het Evangelie en vieren we vandaag het einde, de ten hemelopneming. Als we goed naar dat begin geluisterd hebben, weten we ook waar we in het leven dat er op volgt het bijzondere moeten zoeken. Dat ligt niet in de dingen die haar zijn overkomen. Het bijzondere ligt in wat Elisabeth zegt: “Zalig zij die geloofd heeft dat tot vervulling zal komen wat haar vanwege de Heer gezegd is.” Het bijzondere van haar leven is dat ze in al die gewone herkenbare omstandigheden de band met God heeft vastgehouden.

Tegen het eind van zijn leven heeft kardinaal Alfrink een aantal gesprekken gevoerd met Michel van de Plas. Die vraagt in het laatste gesprek aan de kardinaal: “Als u in één woord zou moeten zeggen waar u heen gaat, zoudt u dan zeggen: ik ga naar de hemel?” De oude kardinaal geeft hem ten antwoord: “We zullen met God zijn. Het is de voltooiing van de Bijbelse uitdrukking Emmanuel, ‘God met ons’. ‘God met ons’ is de Bijbelse uitdrukking voor het leven op aarde. Als we sterven wordt dat ‘wij met God’: Hij komt ons leven niet meer delen, maar wij delen in het zijne.”

“God met ons” is de uitdrukking van het leven op aarde. Dat is precies wat we in het Evangelie hebben gehoord: God die naar ons toe wil komen, Maria die erop ingaat en toestaat, en Elisabeth die dat herkent. Het omdraaien van de medaille vieren we vandaag. “God met haar” wordt “zij met God”. Want zij die haar hele leven lang God niet losgelaten heeft, wordt door Hem ook niet losgelaten als dat leven eindigt. Dat maakt Maria heel bijzonder en tegelijk ook heel gewoon, want datzelfde geldt namelijk voor ieder van ons. Amen.

Johan Goris, pastoor